

ACTA DE LA COMISSIÓ DE DRETS SOCIALS, CULTURA I ESPORTS

Sessió extraordinària de 25 de febrer de 2016

A la sala President Lluís Companys de la casa de la ciutat, el 25 de febrer de 2016, s'hi reuneix la Comissió de Drets Socials, Cultura i Esports en sessió extraordinària, sota la presidència de la Il.lma. Sra. Montserrat Benedí i Altés. Hi assisteixen les Il.lmes. Sres. i els Il.lms. Srs.: Maite Fandos i Payà, Jaume Ciurana i Llevadot, Mercè Homs i Molist, Marilén Barceló Vereja, Juanjo Puigcorbé i Benaiges, Ángeles Esteller Ruedas i Maria Rovira Torrens, assistits per l'assessora jurídica Sra. Teresa Ordóñez Rivero, que actua per delegació del secretari general i que certifica.

També hi són presents els Il.lms. Srs: Jaume Asens i Llodrà i Daniel Mòdol i Deltell. Igualment hi són presents la Sra. Berta Sureda Berna, comissionada de Cultura i el Sr. Ricard Vinyes i Ribas, comissionat de Programes de Memòria. Excusen la seva absència la Ima. Sra. Laia Ortiz Castellví i l'Il.lm. Sr. Josep Maria Montaner Martorell.

No hi són presents els Il.lms. Srs.: Gerard Ardanuy i Mata i Koldo Blanco Uzquiano i la Il.lma. Sra. Carmen Andrés Añón.

S'obre la sessió a les 18,09 h.

Informe

Únic.- Cap a un canvi de model: cultures de Barcelona.

El Sr. ASENS inicia la seva intervenció donant les gràcies a aquells que van promoure la comissió i la predisposició de la resta per participar-hi. Considera que, més enllà dels debats que es poden fer en el dia a dia sobre la gestió d'un equipament o una política concreta, o un pla concret, és important poder fer espais de debat com aquest, i que haurien de tenir continuïtat en el futur, per poder debatre les línies mestres d'actuació. Assenyala que l'informe que han facilitat no és tan concret o detallat com voldrien, però que la idea d'aquest document és facilitar el debat al voltant de les línies mestres generals del full de ruta, cap a on volen portar el model cultural de la ciutat.

Reconeix que no és un model totalment tancat, definit, i que, certament, no pretén ser-ho. Assenyala que és un punt de partida, perquè el Govern municipal es troba en un moment de transició d'un model a un altre. Remarca que saben cap a on volen anar, però insisteix que no estan definint el punt d'arribada, entre altres coses perquè desitgen construir el model de ciutat cultural entre tots. Reconeix que, en el passat, els ha faltat un grau d'interlocució amb la resta de grups municipals a l'hora de definir aquest model i, per tant, espera que en la comissió present i en el futur puguin millorar aquesta qüestió de comunicació, la qual afirma que sí que s'està donant de forma molt intensa amb el sector.

Afegeix que la definició del nou model en cap cas és un qüestionament del que s'ha fet fins al moment. Reconeix que s'ha fet molt bona feina i que tenen un bon llegat, sobretot en determinades àrees: en creativitat, en innovació, en situar la ciutat en el mapa cultural, i manifesta que tenen l'obligació de millorar aquest llegat. Afegeix que volen fer un canvi de

rumb en sintonia amb el context que s'està vivint, un context d'excepcionalitat, de canvi d'època, i, també, un context de crisi econòmica.

Fa saber que la prioritat de l'equip de govern no és fer uns jocs olímpics d'hivern ni grans obres faraòniques, sinó combatre les desigualtats que han anat creixent en els últims anys a la ciutat de Barcelona, per tal que no hi hagin ciutadans de primera i ciutadans de segona, ja que considera que això té una evident traducció en el camp cultural. Explica que, igual que es parla dels plans de barri per arribar als col·lectius més vulnerables que s'han quedat enrere, també volen fer plans culturals que serveixin per apoderar aquests sectors, tant les persones de la ciutat que pertanyen a les classes més desfavorides com els col·lectius específics. En aquest sentit, fa referència a la conversa mantinguda amb la directora del Museu de Ciències Naturals pel que fa a portar certes experiències als centres penitenciaris. Creu que les persones que estan privades de llibertat i que tenen una sentència que les condemna no haurien de tenir restringits altres drets com els vinculats a la cultura i considera que és molt important poder aconseguir que la cultura sobrepassi la privació de llibertat.

Indica que, al llarg de la història, la cultura s'ha vinculat molt a l'economia i que se n'ha prioritzat el valor productiu. Afegeix que, en altres moments, s'ha prioritzat l'urbanisme i els grans esdeveniments, com el Fòrum de les Cultures, per exemple. Assenyala que ara volen vincular la cultura al retorn social. Evidencia que aquest canvi de visió no és tan efectista, no és una política tan de cara a galeria. En aquest sentit, fa un símil futbolístic i diu que és com si en comptes de fitxar un Messi s'apostés per la cantera, tot i que constata que molts són partidaris de fitxar el Messi. Aclareix que el que vol dir és que fitxar un jugador d'èxit, com el Messi o qualsevol altre, en comptes d'apostar per jugadors de la cantera, és una política més de llarg termini. I ho extrapola a l'àmbit dels transports, amb l'exemple de l'AVE i les xarxes ferroviàries, i de la cultura. En aquesta línia, afirma que l'equip de govern aposta per un model de proximitat. Valora que la cultura sigui un element d'accés quotidià, on el retorn social i l'educació siguin els principals pals de paller, i on, també, el teixit professional cultural tingui unes condicions laborals més dignes que les que té ara. Reconeix que ara s'està en una situació de precarització, com passa també amb els equipaments. Evidencia que hi ha hagut una retirada de la inversió, tant per part de l'Estat com per part de la Generalitat, i admet que l'Ajuntament ha de fer un sobreesforç per conservar en bon estat tots els equipaments que són responsabilitat seva i les garantir les condicions dels professionals que hi treballen.

Fa referència a les paraules expressades pel periodista Josep Massot al diari *La Vanguardia*, en què diu que per saber quin és el model pel qual està apostant el nou Govern, només cal consultar la llista de guardonats en els Premis Ciutat de Barcelona. El Sr. Asens matisa que aquests premis no depenen de l'equip de govern de l'Ajuntament, sinó que són premis que atorga un jurat independent, però reconeix que són un reflex de la filosofia que volen imprimir en la cultura. Admet que, entre els guardonats, no hi han grans noms estrella, ni grans Messis de la cultura, tornant al símil futbolístic, però remarca que hi ha projectes col·laboratius vinculats a l'educació, la cultura de proximitat, l'ús artístic dels espais públics, l'atenció als col·lectius vulnerables, la participació ciutadana en el disseny, gestió i presa de decisions, la recuperació de la memòria democràtica, l'impuls en l'experimentació i el risc, i la superació de les fronteres entre les diferents disciplines. Assenyala que cada disciplina té els seus codis, però que cal saber fer polítiques transversals que els superin. Per tant, diu que cal dessacralitzar i dessectoritzar la cultura i assumir el component d'interpel·lació, de conflicte, que també té, per tal d'apropar els ciutadans i ciutadanes als creadors i creadores i a les institucions i equipaments culturals, com a participants actius en els processos de transformació de la nostra ciutat. Aclareix que això significa que s'han de trencar els límits entre la cultura culta i la cultura popular.

Diu que cal passar d'un model de democratització de la cultura a un model de democràcia cultural; és a dir, que hi ha d'haver una doble direcció: els ciutadans no només són receptors de

cultura, sinó que han de poder ser emissors de cultura. Per tant, posa èmfasi en el component participatiu que estableixen els pactes internacionals, els quals parlen del dret a la cultura com un dret fonamental.

Insisteix en la idea que cal trencar la distància que hi ha entre la cultura popular i la cultura més elaborada, i afavorir l'excel·lència arreu. Matisa que cal una excel·lència general, dels barris a la ciutat i de la ciutat als barris, de baixar la cultura als barris. Pel que fa a això, explica que, tal com es detalla en el document presentat, es vol promoure la xarxa de Fàbriques de Creació; es vol treballar per definir els continguts del Teatre Arnau, una vella reivindicació dels veïns i les veïnes; es vol descentralitzar la Mercè, el Grec..., amb aquesta idea de fer arribar més les expressions culturals als barris; es volen fomentar les sales de música en directe, cosa que significa que cal fer un canvi legislatiu. Amb relació a aquest últim aspecte, aclareix que es tracta d'una qüestió d'ordre públic, en la mesura que és necessari conciliar el descans dels veïns amb una normativa que permeti aquesta creativitat en restaurants, bars i altres establiments d'oci, que ara no es produeix, perquè es troben amb moltes dificultats.

Afegeix que també han de revisar els convenis amb el Sónar i el Primavera Sound, per tal de contribuir a aquesta cultura de barri i recuperar espais públics amb programes com els que anuncien en el document, que, tot i que reconeix que no apareixen detallats, diu que els detallaran en el futur, com el programa d'art urbà i grafitis al carrer. En aquest sentit, posa en valor el paper de l'espai públic com a espai de creació cultural. També fa referència al programa de músics de carrer i de cinema de barri que volen impulsar, com a mostra d'aquesta cultura de proximitat. Afegeix que tenen prevista, també, una línia de subvencions a les activitats culturals de les llibreries. Expressa la seva preocupació pel fet que tanquin llibreries com la Negra y Criminal, cosa que no poden permetre, perquè considera que les llibreries són l'ànima d'aquesta ciutat. En aquest sentit, proposa fixar-se en el que s'està fent a altres ciutats, com París.

Reprèn la idea que cal apostar per mesclar cultura i educació. En aquest sentit, esmenta experiències com la d'Integra Sons, que considera que cal impulsar perquè va en la bona direcció, tot i que lamenta que en el passat no se li hagi donat la importància que requeria.

Remet a paraules de Jordi Llovet per dir que un indicador important del nivell cultural d'una societat és saber a quantes llars, en les celebracions, es toca música. En aquest sentit, considera que l'art ha d'arribar a persones que estan en una situació de major vulnerabilitat.

Fa referència a la idea generalitzada de despoliitzar la cultura, però assenyala que la cultura és política, i reivindica la ciutat de Barcelona com un producte cultural dels veïns i de les veïnes. Insisteix que darrere de tots els equipaments públics —el Teatre Lliure, el Mercat de les Flors...— hi han persones que els han reivindicat. Per tant, matisa que aquests equipaments que esmenta no són fruit de l'atzar, i, en conseqüència, opina que no només cal prestar atenció al que succeeix als grans equipaments com el Liceu, sinó, també, als equipaments de barri, com ara l'Ateneu Popular de Nou Barris o el festival del Grec, que va ser impulsat per la gestió col·lectiva de l'Assemblea d'Actors i Directors.

Finalitza la seva intervenció reivindicant la ciutat de Barcelona com un espai de llibertat cultural. I no s'estranya que es vulgui convertir la cultura en un camp de batalla, com diu que ha succeït en els últims dies. L'equip de govern, del qual forma part, defensa que s'ha d'intentar preservar l'entorn cultural de certes crispacions d'altres ciutats, i recorda que, des de la Revolució francesa fins a l'actualitat, els símbols de poder, ja siguin religiosos o polítics, sempre han estat criticats o, inclús, satiritzats o ridiculitzats a través de les obres culturals, aquí i arreu del món, en la solitud d'un soterrani d'impremta, però també en les manifestacions contraculturals, en carnivals, etcètera. I, per tant, assenyala que tot el que succeeix en una obra d'art succeeix només en l'obra d'art, i només en els règims autoritaris es determina quines obres es poden representar, quines pel·lícules es poden filmar i quins poemes es poden recitar. En aquest sentit, recorda una dita alemanya que deia que l'aire de la ciutat és el que ens fa lliures, i

que aquestes conquestes són conquestes de les nacions que ens han precedit i que s'han de conservar.

El Sr. CIURANA dóna la benvinguda al president de la comissió, Sr. Asens. Fa referència als nou mesos d'un govern que no té regidor de Cultura i que va trigar setmanes a nomenar una comissionada. Insisteix en els nou mesos transcorreguts des que l'equip de govern va decidir escindir, separar l'educació de l'àmbit de la cultura. Insisteix que, en aquests nou mesos, ha plegat el regidor d'Educació i que ha estat substituït per un comissionat; també, que han dividit i escindit l'Institut de Cultura amb el comissionat de la Memòria Històrica, el senyor Domènech, i que, després, l'han canviat pel senyor Vinyes.

Incideix en la idea que l'àmbit de la cultura té competències separades entre la primera tinença d'alcaldia, la tercera tinença d'alcaldia i el representant del Govern a la comissió, que parla dels temes de Cultura, que és la segona tinent d'alcalde.

Es queixa que el Govern de l'Ajuntament té desenes de preguntes presentades per l'oposició, però no respostes. Fa referència a les absències permanents del responsable polític de Cultura, Sr. Asens, a la comissió. També es queixa que l'equip de govern ha renunciat, o va renunciar, en el seu moment, a organitzar el Parlament Europeu de la Cultura i diferents projectes de la ciutat. Es lamenta que el Museu Picasso estigui en una crisi oberta, i que el director del Grec digui que no sap si es presentarà al concurs. Pregunta al Sr. Asens si no hi havia una manera millor d'organitzar-ho i si està content, realment, d'aquests nou primers mesos de gestió cultural.

Agraeix l'autocrítica que el Sr. Asens fa a l'inici de la seva intervenció. D'una banda, amb relació al document, en el sentit que reconeix que no és prou concret i detallat. D'altra banda, perquè no s'han fet partícips els grups polítics del debat, perquè no sempre hi ha hagut la interlocució. Felicita el Sr. Asens pel fet que hagi parlat del model del Fòrum de les Cultures, i matisa que Iniciativa va ser un dels grans impulsors i ara està al Govern, com a nou model de polítiques culturals. Es lamenta que el representant de la Comissió de Cultura parli de projectes de futur gairebé revolucionaris, perquè són coses que fa anys que es fan, alguns començats pel Govern anterior, o alguns començats, fins i tot, anteriorment. En aquest sentit, assenyala un desconeixement profund del que s'ha fet i un desconeixement accentuat del sector cultural.

Fa referència a les paraules pronunciades pel Sr. Asens, el qual afirma que per saber com serà la cultura, cal tenir en compte quins són els premis del Ciutat de Barcelona. Explica que, en la representació en els premis del Ciutat de Barcelona, es va sentir bastant premiat, perquè molts dels premis que es donaven eren de projectes que s'havien iniciat en el mandat del seu Govern.

Considera que el document que presenta l'equip de govern de l'ajuntament és una aproximació matussera a un programa electoral. Matisa que no és ni un programa de govern. Per aclarir-ho, pregunta al Sr. Asens si el document que presenten és el Pla d'Acció Municipal en matèria de cultura. Intueix que el Sr. Asens, abans de les eleccions, no es pensava que seria el responsable de Cultura. Li recomana, si no ho ha fet, que llegeixi el programa electoral que va presentar Barcelona en Comú. I li suggereix que, si l'entén, el descodifiqui i l'hi expliqui, ja que ell no l'ha entès. Assenyala que el document és ple de vaguetats, i que no té ni una partida pressupostària, ni un compromís pressupostari, ni un compromís temporal; un document desequilibrat, parcial, amb clamoroses absències i contradictori. Diu que es tracta d'un document contradictori respecte al que s'havia dit la setmana anterior en aquesta comissió en aspectes relacionats amb la convocatòria de concursos.

Ofereix la col·laboració del seu grup municipal perquè això no sigui així, perquè tenen la sensació que l'equip de govern de l'ajuntament està empetitint la cultura de la ciutat; la fa més perifèrica i marginal, però no perifèrica territorialment, perifèrica pel que fa a les prioritats del Govern municipal. En definitiva, es lamenta que facin la cultura més prescindible, i ho considera un error. Creu que la cultura ha desaparegut de l'imaginari de la ciutat de Barcelona

com un dels seus eixos bàsics d'identitat, i que ha desaparegut completament dels discursos de l'alcalde. Considera que han reduït, fortament, la seva presència a la ciutat.

Diu que la intervenció de l'última comissió la va iniciar citant Beckett i *Tot esperant Godot*, però matisa que ara no sap si el Godot és el Sr. Asens, o encara no. En aquest punt, esmenta una altra referència cultural, en aquest cas, musical. Parla dels cantants italians Mina i Alberto Lupo i de la cançó «Parole, parole, parole», que van fer a finals dels seixanta, per referir-se al document presentat i diu que, si tingués més temps dels deu minuts que té en dues intervencions, aniria desgranant totes i cada una de les catorze propostes que han anat afegint a aquest document, sense que hi hagi ni un fil conductor ni una coherència en els seus plantejaments interns.

Evidencia les contrarietats del Govern en el sentit que esmenta que la setmana anterior se'ls havia dit que alguns concursos públics no es farien fins al 2019, però que, en canvi, en la sessió present, se'ls diu que ja estan oberts els procediments dels concursos del Born, el Museu Etnològic etc.

Fa referència al fet que el Govern farà un pla de cultura i educació, però es queixa que ho han separat i que han fet un grup de treball que no diuen qui el forma. Es qüestiona que tot el que exposen formi part del que volen fer i que hi puguin donar suport.

Esmenta altres aspectes menors que l'equip de govern ha dit que faria, però també l'absència absoluta del pes dels creadors, del talent. I diu que són conservadors en matèria cultural i posa l'exemple de la façana del Liceu. Pregunta quines iniciatives noves han fet. Afirmar que el Govern de l'ajuntament està creant és una xarxa clientelar que fa una estructura paral·lela a l'ICUB.

Assenyala que tenen preguntes presentades que no els han contestat, des de fa mesos, sobre quin paper tindrà el senyor Òscar Abril, la senyora Marta Oliveres i el senyor Daniel Granados. Es queixa que el Govern municipal està creant una estructura paral·lela a l'ICUB, menystenint els funcionaris.

Explica que ha obviat, en el discurs, totes les indústries culturals, així com també el món editorial, les productores audiovisuals, els programadors de música, les companyies de teatre, els dissenyadors... I pregunta quines polítiques es preveuen per a tot aquest sector. Opina que tot el que proposa el consistori empetiteix la cultura, i sosté que no sap si el que fa l'equip de govern és una agregació d'idees disperses o és el PAM que plantegen per a la cultura fins al 2019.

La Sra. BARCELÓ indica que fa nou mesos que esperaven el Sr. Asens, i que ara que ha fet acte de presència és per presentar un document farcit o bé d'ideologia, o bé de descripcions de projectes heretats de governs anteriors. Sosté que l'equip de govern ha de governar per als veïns i les veïnes, tal com diu el consistori mateix, per a tots i cadascun dels barcelonins, i que utilitzin la cultura com una eina de convivència, d'integració i com a veritable anivellador social. Cosa que no podran dur a terme si no abandonen el sender d'aquest ús ideològic i partidista.

Afirmar que educació i cultura són, en qualsevol democràcia avançada i sana, la base de l'ascensor social, i que sense una cultura despolititzada, lliure, amb voluntat universal i no local, aquest ascensor mai no canviarà de planta. També diu que Barcelona té una responsabilitat, no només cap als barcelonins i barcelonines, sinó cap a la resta de catalans i espanyols, perquè vénen a la ciutat comtal a gaudir d'equipaments culturals de tota mena. Pel que fa a això, sosté que tots aquests usuaris es mereixen respecte; respecte a les seves idees, a les seves creences i a la diversitat.

Diu que no poden acceptar ser una de les poques províncies espanyoles que no té una biblioteca provincial. I insisteix a dir que no poden acceptar que en l'emplaçament on hauria d'haver-se construït aquesta biblioteca hi hagi un equipament cultural destinat a difondre manipulacions

històriques i dogmes partidistes, perquè manté que el Born Centre Cultural no és cap altra cosa que el que havia estat fins ara: un model d'èxit, però de transmissió de la ideologia separatista. No accepta que el Govern municipal faci servir les festes populars de major contingut emotiu i de major tradició, com són les festes nadalenques, per transmetre els seus posicionaments polítics. Recorda el cas del rei mag de Sarrià i els seus desafortunats comentaris envers la casa del rei, o les activitats anomenades «lúdiques» a la plaça Catalunya, que eren activitats destinades als més petits. En aquest sentit, li recorda que les institucions públiques han de ser les garants de la neutralitat política, cosa que afirma que és indiscutible i d'obligat compliment, especialment quan les seves activitats estan orientades als menors.

Dóna una importància cabdal a la relació entre ensenyament i cultura i als ensenyaments artístics i recorda les paraules del comissionat d'educació, el qual va parlar de la finalitat ideològica que té l'educació. Es dirigeix al S. Asens per dir-li que un dels objectius de l'educació hauria de ser la capacitat de resoldre problemes i aconseguir que cada nen i nena fos un pensament crític i creatiu. També li recorda que hi ha equipaments culturals de primer ordre a Barcelona que no es poden perdre, com la possible construcció d'una seu del Museu Hermitage, que servien com a punt de partida de xarxes internacionals. En aquest sentit, reconeix la necessitat que la cultura arribi a tothom i a tots els barris de la nostra ciutat.

Esmenta la memòria històrica a què fa referència el Govern municipal, però indica que sembla més una memòria de substitució. Suposa que si l'equip de govern parla de la creació d'una xarxa d'entitats memorialistes, és perquè són conscients que la Llei de memorial democràtic del Parlament de Catalunya ha estat un fracàs.

Amb referència a la precarietat laboral de la qual parla, afirma que està en mans del mateix equip de govern, ja que és l'ICUB qui contracta alguna de les empreses que fan les gestions culturals.

Prioritza el fet de dotar de contingut museístic els espais expositius i no pas de contingut ideològic. I diu que la causa de la deriva cultural d'aquest Govern és senzilla d'explicar. No dubta de les bones intencions, però diu que no tenen dissenyat un pla cultural. Assenyala que estan fent mapes, estudis i descripcions, però indica que la cultura no és un pla, mai ho ha estat; malgrat que així s'hagi tractat d'executar unes quantes vegades al llarg de la història. Perquè és un fet, una realitat que existeix, i que viu en el dia a dia de la ciutadania de tots els barcelonins.

Diu que el govern del consistori ha reconegut que el seu objectiu és acabar amb la marca Barcelona per passar a la cultura participativa, la finalitat de la qual és transmetre la seva ideologia per dur a terme la seva revolució de manera silenciosa. També esmenta la cultura participativa que el Govern diu que fa, com una eina d'integració i cohesió social. I espera que en garanteixin la presència tant del català com del castellà, respectant les dues llengües oficials i la realitat social existent a la nostra ciutat, on la meitat dels barcelonins i barcelonines tenen com a llengua materna el castellà.

Recomana llegir el programa electoral del seu grup municipal, on parlen d'algunes necessitats culturals. Assenyala que s'ha d'oferir una oferta cultural adequada a tots els districtes municipals de Barcelona, per potenciar els espais culturals i, per descomptat, aproximar l'oferta a tots els ciutadans. També, diu que s'ha d'incrementar i millorar l'oferta cultural, fins i tot durant els mesos d'estiu. Sosté que Barcelona necessita un pla de biblioteques. En aquest sentit, diu que desconeixen quins canvis vol fer el Govern als centres cívics i als centres socials autogestionats.

Afirma que la cultura necessita propostes concretes amb temporalització i no objectius difosos. Es pregunta que més ha de passar per tenir un projecte cultural. I manté que la proposta de Govern del consistori li recorda uns versos de Josep Carner, que diuen: «Tant sospirar, tant somiar!, i el dia, inútil, se me'n va.» Sosté que la dubtosa política cultural que fa el Govern és com un sospir i que esdevindrà un mandat inútil. I matisa que no és que hagi d'anar així, però pot passar, i els diu que estan a temps de rectificar, perquè rectificar és de savis. Li diu que es

prengui seriosament la cultura i treballi per un projecte cultural de la ciutat.

Acaba la seva intervenció dient que la cultura ha estat, és i ha de ser un dret de tothom i mai un valor de canvis d'uns pocs.

El Sr. PUIGCORBÉ agreix la convocatòria d'aquesta sessió extraordinària de la Comissió de Cultura i entra ràpidament en matèria. Demana a l'equip municipal que no s'enfadin si els diuen, amb tota franquesa, que amb la primera entrega, titulada *Nova etapa de la direcció de diversos equipaments i programes culturals*, presentada el dia 16 a la Comissió de Cultura, i amb aquesta segona entrega, titulada *Cap a un canvi de model: cultures de Barcelona*, la trajectòria de l'àrea de cultura de l'equip de Govern continua sent lleugerament erràtica i un pèl anecdòtica.

Explica que, en aquest darrer informe, hi ha un seguit d'obvietats en el diagnòstic en què tots hi estan forçosament d'acord: la cultura de Barcelona manté una alta dependència institucional; el teixit professional cultural de base es veu instal·lat en la precarietat; cal vincular polítiques educatives i culturals; abans de construir nous equipaments, cal consolidar els existents; cal connectar, compartir, democratitzar en gestió, ètica, etc., i, sobretot, repetir una frase escampada arreu com una constant: processos participatius.

Sosté que el seu grup municipal no nega les diferents propostes benintencionades, però el que determinarà si serveixen o no és com s'articulin finalment. I, quan no es tenen les idees clares, hi sol haver problemes a l'hora de passar del pla teòric al pràctic, perquè les concrecions tendiran a ser encara més incertes i ambigües. I considera exagerat afirmar que les arts de la creativitat i la cultura són presents al sistema educatiu del nostre país. I també considera agosarat creure que això es resoldrà, com qui diu per art de màgia, amb un grup de treball intercultural amb educació i cultura.

També fa notar que hi ha una clara manca d'ambició pel que fa a la ciutat de Barcelona. Diu que el discurs conegut fins ara no transmet la idea de què és en realitat Barcelona. Barcelona és més que una ciutat, és més que un conjunt de districtes amb desigualtats. Barcelona és la capital de la cultura d'un país, cosa que no s'endevina en el document presentat. En aquest sentit, remarca que, durant els darrers mesos de mandat, han detectat una tendència a devaluar el paper de Barcelona com a capital d'un país i d'una cultura i com a capital cultural europea i mediterrània. I afegeix que el fet de modificar aquesta actitud passa per diferenciar, clarament, equipaments culturals i institucions culturals.

Sosté que, en general, les ciutats que funcionen tenen institucions clares que sorgeixen de la pròpia institució. I diu que la cultura no pot funcionar amb el mateix organigrama que l'Institut Català de la Salut o els Mossos d'Esquadra, amb un CAP a cada barri o una comissaria a cada districte; manté que això no és així. Diu que el model de política cultural que van crear els socialistes, i que Convergència va mantenir, més o menys, intacte, és un model vertical on la política s'imposa a la cultura, on les decisions acaben sent unidireccionals i úniques, on els diferents espais culturals queden relegats a la condició d'equipaments culturals, és a dir, contenidors sense contingut i personalitat propis.

Afirma que Barcelona ha de projectar, pot projectar, la seva cultura al món i atreure visitants per la seva oferta cultural. Cal afany i excel·lència. Assenyala que, ara mateix, Barcelona no és present ni al World Cities Culture Forum, i que es continua mantenint un discurs basat en el cofoisme que no es correspon a la posició real de Barcelona dins el conjunt de ciutats culturals del món. Segons el seu grup municipal d'ERC, la política cultural de l'equip de govern pateix defectes d'origen, als quals cal remetre's per entendre les seves actuacions durant aquests mesos.

Fa referència, primer, al trinxat de l'organigrama de cultura. Recorda que el Govern va reordenar les diferents àrees de treball de l'ajuntament, amb la conseqüència de minvar jeràrquicament el valor de la cultura. I assenyala que, en el nou organigrama, la cultura no

disposa de cap àrea pròpia, sinó que passa a formar part d'una àmplia àrea anomenada «drets de ciutadania, participació i transparència», i es crea la figura del comissionat/da de cultura. I matisa que equipaments culturals tan significatius com el Born es despenen d'aquest comissionat, i, fins i tot, de l'àrea, per passar a ser dirigits per un comissionat de programes de memòria que depèn de l'àrea de Treball, Economia i Planificació. Insisteix a recordar que d'aquest comissariat depenen, ara, uns equipaments com el Born, el Museu d'Història, l'Arxiu, etc.

Assenyala que un dels principals errors d'aquest Govern, que corrobora el document presentat, és que esquartera la unitat cultural en dues subunitats que, a més a més, són integrades en altres conjunts; Creació passa a pertànyer a Drets, Ciutadania i Participació, i Patrimoni Cultural és una part de Treball i Planificació. Diu que dividir Creació - Patrimoni Cultural en òrgans de govern separats és infantil i, fins i tot, reaccionari. Diu que reflecteix un discurs modern, és a dir, encara no postmodern, que enfronta present a futur i passat, i modernitat a tradició. Sosté que tot això no val per una ciutat com Barcelona amb un profund pòsit històric i amb una identitat pròpia i oberta al món. I considera que aquesta divisió és força ridícula. Es pregunta per què el Museu Etnològic és a una banda i el Museu d'Història a una altra. Assenyala que la memòria històrica és transversal, però reconeix que l'acció del Govern ha afectat ens patrimonials que abans depenien de la regidoria de cultura, és a dir, una sostracció.

Afegeix que el mateix concepte «comissionat de programes de memòria» aplicat, ahora, a espais tan diversos com el monestir de Pedralbes, que és un monestir i un patrimoni joia arquitectònic del gòtic, o el refugi antiaeri de Poble Sec, del Museu d'Història, sembla que obeeix a una voluntat deliberada de substituir el mot «patrimoni històric» i, per extensió, «història», al concepte «memòria». També diu que això significa, si més no, un reduccionisme del contingut real d'allò que es gestiona, i que al costat d'aquest desballestament organitzatiu hi ha la manca de línies polítiques clares per dur a terme en accions culturals del Govern del món de la cultura que pugui ser mereixedora d'aquest nom.

Sosté que la falta de directrius clares fa que, per exemple, els locals que programen música en viu estiguin permanentment en fals davant de les normatives a aplicar i expressa la seva satisfacció pel fet que el Govern municipal mostri interès a corregir aquestes anomalies, però matisa que cal afanyar-se.

Pel que fa al Pla de memòria històrica, evidencia el que ha dit abans de la cultura, que és una i no dues, com pretén l'organigrama municipal. Assenyala que anomenar Pla de memòria històrica a exposicions sobre prehistòria, reforma luterana, congressos internacionals de mosaics o restauració de la capella Sant Miquel de Pedralbes és, com a mínim, forçar el concepte «memòria». A més, considera que les duplicitats en els recursos de memòria històrica que gestiona el Govern de Catalunya són contínues.

Diu que dels concursos d'equipament en parlarà més tard, perquè es menja el temps i ha de dir moltes coses. Pel que fa a la cultura de base, el grup municipal d'ERC defensa que cal establir uns eixos de les polítiques culturals que responguin a una ciutat com és Barcelona en el seu triple vessant: com a espai municipal amb especificitat pròpia, com a capital de Catalunya al llarg del temps i formant part d'una cultura global mestissa, oberta, popular que dialoga amb les altres cultures des de la igualtat.

Sosté que la cultura ha de venir des de la base, amb el foment de les activitats de coneixement i iniciació de diverses arts. Especifica que cal apostar per les activitats vinculades a cultura de base i amateur, com a projecte de futur, des dels equipaments municipals, infradotats actualment, per poder nodrir d'espectadors els grans teatres, tant siguin públics com privats. Diu que cal entendre la cultura com allò que ens distingeix de la resta del món animal i que no pot restar resclosa a petits àmbits, sinó que ha de formar part de l'atmosfera de la ciutat. Manté que les associacions de petit format presents en tots els nostres districtes i barris han d'actuar, i actuen, com a ciment social.

Afegeix que no es pot oblidar que la cultura és cultura en la mesura que recull sensibilitats i afinitats diverses. I diu que defensant la cultura de base només pretenen apuntalar l'anomenada «alta cultura», des dels grans auditoris al Palau de la Música, el Liceu, el Mercat de les Flors, el Teatre Lliure, fins a arribar a la Sala Beckett, l'ESMUC, les caves de jazz o la Sala Flyhard.

Afirma que totes les arts, com la lectura i l'escriptura, requereixen un aprenentatge que afavoreix la seva completa comprensió. També afirma que els petits cellers de música i dansa dels equipaments de la ciutat permeten acostar els alumnes i les alumnes als processos de creació i els acosta al treball creatiu d'uns professionals de l'escriptura, de la màgia, del circ, del teatre, de la dansa, de les arts plàstiques i de la música de la ciutat, que tenen una qualitat envejable.

Valora la feina dels artistes de Barcelona, perquè són l'excel·lència d'aquesta ciutat. Es lamenta que, quan es parla de processos participatius, dels ciutadans, dels veïns, de les veïnes, dels experts, no s'anomenin mai o quasi mai els professionals, els magnífics professionals de la ciutat.

Fa referència a la introducció del document, en què es parla del Teatre Lliure, del Festival del Grec, que ara compliran quaranta anys i que van ser revulsius del canvi de la transició, fruits de processos participatius. Però remarca que aquests van ser moviments participatius actius vius de professionals de l'espectacle, dels Comediants, dels titellaires, del món del còmic, de la música, de la cançó, del jazz, de les orquestres, de la Dharma, de les editorials, de les publicacions, de tot tipus de manifestacions plàstiques, de tota mena i gènere; època de creació de cooperatives, d'empreses, de les vagues de la llibertat d'expressió, etc., començades totes elles, primer, pels creadors, pels professionals, i seguides, després, pels ciutadans, les veïnes i els veïns. Ho diu de primera mà, perquè ell hi era, al primer Grec, al primer Lliure, a les Rambles d'*El Rollo Enmascarado*, *El Víbora*, l'Ocaña, Nazario, al primer cinema alternatiu, al Saló del Diana, a les jornades llibertàries i, en aquest cas, a la vaga nacional de la llibertat d'expressió com a delegat de la CNT de l'espectacle.

Afirma, amb tota rotunditat, que si el consistori no compta amb la participació dels professionals de les disciplines artístiques, de les cooperatives i de les empreses no arribarà enlloc en el terreny cultural. Sosté que els professionals han de rebre de les administracions, com a mínim, signes de complicitat i de suport, i, en molts casos, ajuts a la producció, a la creació, a l'exhibició pública, a la difusió, a la promoció. Ajuts atorgats sempre sota criteris de concessions d'objectius que beneficiïn la indústria, l'autor, el creador i el públic. I diu que això ho dicta el sentit comú, però que, segons la seva opinió, Si es vol aconseguir una autèntica transformació, cal anar més enllà de la participació, cal apoderar les acadèmies i les associacions professionals d'artistes perquè participin a la política cultural. I puntualitza que aquest, almenys, és el camí que ha iniciat ell a la Diputació com a diputat de Cultura.

El Sr. MÒDOL promet anar més a poc a poc del que ho ha fet el Sr. Puigcorbé en la seva exposició. Primer de tot, s'alegra que al Sr. Puigcorbé li hagi quedat temps per agrair tota la feina feta pel Grup Socialista durant aquests trenta anys a l'ajuntament. Agraeix, també, la proposta de diàleg per part del tinent d'alcalde.

Admet que no esperava que el Sr. Asens assistís a la sessió de la comissió. Explica que el grup municipal que representa espera, des de fa nou mesos, conèixer la política cultural de l'equip de govern, conèixer l'abast i les línies que proposa aquest govern i que, més enllà de la participació, es poden anar concretant. Reconeix que el document presentat pel tinent d'alcalde comença a concretar-ne alguna, però creu que el Govern pot fer-hi alguna cosa més, que està convençut que, a partir d'ara, s'hi posarà.

Puntualitza que es reserva temps per a la segona intervenció. Afirma que es torna a estar davant d'un document que, efectivament, una de les paraules que més s'hi troba és la de la «participació». I diu que ja van donar la seva opinió respecte a això. Com a grup municipal,

creuen que, darrere de la participació, el que hi ha és indecisió i manca d'iniciativa, o manca de no voler assumir, en el fons, el que és l'ajuntament, que és una institució que el que ha de fer és liderar i incentivar polítiques que fomentin el que de manera natural ja es produeix a la ciutat, que són molts moviments creatius i moltes altres coses. D'altra banda, se sorprenen d'aquesta posició.

Reconeix que hi ha una certa rectificació respecte a la participació, però es queixa que no s'ha deixat participar els partits polítics en cap de les decisions que apareixen en el document presentat.

Insisteix en el tema institucional i diu que no entén la por que té el Govern municipal, i espera que no tinguin por d'actuar, ben al contrari: indica que cal que el govern prengui les decisions oportunes.

Mostra el seu desacord amb la idea que la ciutat ja està completa pel que fa a equipaments. Opina que allò que va sorgir com a equipament ha estat vital per superar una situació tan difícil com la crisi que hem patit aquests darrers anys. I, per tant, admet que no entén que es pacti amb l'esquerra per construir infraestructures de la Generalitat i, en canvi, no es tinguin diners per a aquells equipaments que, segurament, encara manquen a la ciutat, ja sigui des del desplegament del Pla de biblioteques o molts d'altres. Insisteix a dir que, si el consistori no sap quins equipaments fer, el grup municipal que ell representa els en dirà uns quants.

Remarca, també, que s'ha passat de l'obsessió de 1714 del Sr. Ciurana a l'obsessió per la memòria històrica del Govern actual i incideix en el fet que no sap si el consistori té en compte el futur. Mostra la seva preocupació per aquest tema, que, evidentment, té el seu paper i la seva importància, però no creu que hagi de ser el centre de les polítiques culturals de l'ajuntament.

Indica que s'ha parlat sobre el document, sobre la precipitació o sobre una certa confusió, i el fet que se n'hagi parlat ho valora com un pas endavant. S'alegra d'haver aconseguit, finalment, aquesta comissió extraordinària, i de veure, en una segona intervenció, que es tracta d'un document obert al qual es poden fer moltes aportacions. En aquest sentit, finalment, remarca que han fet una llista de consideracions que faran arribar a l'equip de govern.

La Sra. ESTELLER diu que la comissió, tan esperada, no està al nivell, ni troba adequada l'hora que s'ha convocat aquesta comissió, diu que sembla una comissió clandestina, feta una mica corrents abans del plenari, sense que se n'assabenti ningú, opaca, com el document que presenta el Govern; un document opac, un document ambigu, un document que és més un esbós que una línia, més propi de presentar-lo una setmana després d'haver pres possessió que al cap de vuit mesos, Creu que l'equip de govern hauria d'haver presentat un document articulat, però en canvi, sembla un esbós amb unes línies genèriques inconnexes, que no estan a l'altura.

La Sra. Esteller agrairia al tinent d'alcalde que assistís a aquesta comissió per poder-hi tenir un diàleg fluid entorn del que és la cultura i poder aclarir el canvi de rumb que anuncia, tot i no saber on anirem; diu que quan es canvia el rumb, el primer que s'ha de saber és on té el punt d'arribada. Per tant, des d'aquesta perspectiva, demana una mica de coherència i de respecte als membres d'aquesta comissió.

Diu que el document ni tan sols és un punt de partida i que, després de vuit mesos d'estar en el Govern, el podrien haver portat una mica més elaborat. Diu de l'equip de govern que va començar, amb gestos propagandístics, a utilitzar la cultura per generar divisió, per carregar-se els símbols que fins ara s'han tingut i per generar controvèrsia, per fer política de la dolenta, per dividir i generar contradiccions a la societat. Continua dient que van començar a utilitzar el nomenclàtor en la línia d'anar substituint tots els carrers relatius als Borbó i que això confronta la societat; que va començar retirant el bust de Juan Carlos I i no el volien substituir pel de Felip VI i que aquí hi havia missatge polític. Critica que l'equip de govern sempre crea controvèrsia, que agita i que utilitza cada vegada que en té l'oportunitat, per fer política, adoctrinant els nens; els premis Ciutat de Barcelona, per exemple.

Se sorprèn, i espera que la situació canviï, quan el tinent d'alcalde diu que vol parlar, però ni tan sols es digna venir a aquesta comissió a escoltar, o a saber el que es demana o es precisa.

Vol manifestar que el document ha decebut el seu grup, perquè al final no aborda el tema substancial: la cultura. Així mateix, critica que es presenti Barcelona com si fos un poble petit. Sosté que l'impacte econòmic de la cultura és transcendental i l'ús social de la cultura és importantíssim, encara que generi riquesa. Es pregunta quants llocs de treball crea la cultura i si això no és social. Es pregunta pel concepte de cultura de l'equip de govern.

La Sra. Esteller defensa que Barcelona és una gran capital; una capital cultural de Catalunya i d'Espanya i una gran capital del món, que l'ajuntament, amb la seva ambició, ha de promoure una cultura competitiva, amb una oferta cultural àmplia, nacional i internacional, que generi complicitats amb els sectors culturals que ja estan a Barcelona i que no necessiten que l'ajuntament els doni suport. Demana que el govern municipal no sigui un fre i que no dificulti la seva activitat, perquè allà també hi ha molta activitat i molts llocs de treball i això també és social.

Després, es refereix a tota la cultura al territori: en tots els centres cívics, tots els centres culturals. Les indústries culturals també s'han d'enfortir a l'igual que l'emprenedor cultural i totes les fàbriques de creació. Creu que s'ha de promoure i s'ha de donar suport des de la base.

Es pregunta com pensa el consistori finançar la cultura, si només amb subvencions. El grup de la Sra. Esteller creu que la cultura s'ha de finançar a través d'objectius, contractes, programes que veritablement facin molt més forta la cultura, ja que aquesta s'ha de despolititzar i cal fer una cultura a la catalana, però també a l'espanyola, compartida amb la resta d'Espanya, en català i en castellà i que això es vegi reflectit als museus.

Creu que la llibertat és vital a tots els nivells i els concursos i les adjudicacions i totes les contractacions de programació no s'han de fer per afinitat política, com estan començant a fer des de l'equip de govern. L'oferta cultural ha de ser de qualitat, amb dimensió i contingut de caràcter internacional. Es pregunta què faran amb el Museu de Cultures del Món, si l'uniran, i sota quins criteris. Continua el discurs amb el tema del Born, preguntant si el canviaran i amb quins criteris, amb quins models; també pregunta pels grans equipaments i el Fons de capitalitat cultural, que són altres qüestions de vital importància per conèixer els objectius del govern municipal.

Demana informació sobre el Pla de concertació de la Diputació i les seves prioritats i sobre el projecte i els criteris del Museu Hermitage.

Es pregunta per Montjuïc, l'ampliació parcial del MNAC i el museu d'arquitectura que vol fer la Generalitat, amb el dubte de si l'ajuntament hi estarà d'acord.

Considera que totes aquestes són qüestions que cal abordar, després de set mesos, per tant, des del Grup Popular demanen una mica més de rigor, claredat en totes aquestes qüestions –del museu Arnau, per exemple.

La Sra. ROVIRA vol posar en valor que no creu que aquesta sigui la manera, mitjançant la comissió extraordinària, que faciliti que hi hagi un debat real sobre el que entenen que ha de ser el model cultural, ja que entenen que vénen a parlar sobre el model cultural, malgrat que moltes intervencions han anat en la línia d'atacar el Govern, per la seva absència.

Compartim que això s'hauria d'haver fet abans i que no hi ha hagut un debat real sobre el que és la cultura, sobretot perquè van rebre aquest informe dos dies abans i no l'han pogut treballar directament amb el Govern, cosa que sí que han fet en altres àrees.

Creuen que podrien haver aportat moltíssimes coses perquè, sortosament, en tot el procés que van fer abans d'entrar en aquest ajuntament i també durant els últims mesos, han treballat la sobirania cultural i el debat sobre el model cultural amb el qual volen treballar i el qual volen desenvolupar, com passa en altres llocs on està governant la CUP, que tiren endavant projectes d'un ampli abast en aquest aspecte.

El seu grup entén que es parteix d'una base que no és l'adequada, que no parteixen del mateix concepte sobre el que és la cultura; per ells, la cultura necessita ser contemplada com una definició global de la complexa realitat social en el seu conjunt. Creuen que l'esforç de fer aquest enfocament global és obligat per superar els plantejaments aïllants i excepcionalistes que acaben fent de la cultura un assumpte lligat a les elits o a les minories i que no contempen la interrelació bàsica entre els sistemes socioeconòmics, les condicions de vida de les classes populars i els models culturals que en resulten.

Entenen, doncs, que al costat de la cultura més directament relacionada amb la producció, reproducció, circulació i comunicació simbòlica, cal parlar i que cal, també, tenir un debat sobre les cultures de la producció del treball, sobre les cultures de les relacions de gènere, de les relacions socials i de la vida quotidiana, és a dir, habitatge, espais, etcètera.

Sosté que hi ha un model molt més ampli que passa de la simple producció i de la simple mercantilització de la cultura al que és el que conforma la nostra realitat quotidiana i la nostra realitat social i que quan parlen d'hegemonia cultural parlen de canviar, doncs, aquestes relacions, parlen de canviar els diferents símptomes que dona la ciutat, el model patriarcal i el model capitalista.

Per tant, és un debat força més ampli que parteix d'un concepte diferent i que pensaven que compartien amb Barcelona en Comú, aquesta construcció de cultura, però no l'han vist reflectida en el document. Creuen que no pot haver-hi polítiques culturals realment efectives sense que hi hagi aquesta comprensió integral del concepte de cultura. Entenen que no es fa una nova proposta de model cultural respecte a la dels darrers trenta anys a la ciutat de Barcelona, malgrat que el document es digui així.

Creuen que s'ignoren els problemes fonamentals de la mercantilització d'aquesta cultura, de la industrialització cultural que hi ha hagut a la ciutat de Barcelona.

Creuen que s'ignora –no saben si volgutament– la precarització del sector, però no tant del sector i dels treballadors que treballen en l'àmbit cultural, sinó de la població i del seu accés, de la majoria social de la ciutat de Barcelona, a la cultura i a l'intercanvi d'aquestes relacions.

Entenen, doncs, que s'ignora la privatització cultural, no s'esmenten en cap moment els serveis públics culturals; alhora, no es preveuen mesures concretes sobre la reversió de les externalitzacions que s'han produït en aquests anys i en la necessitat de la convocatòria massiva de places públiques estructurals que ja fa anys que es denuncien.

Creuen, també, que hi ha diverses confusions; es confon cultura de base amb participació d'entitats i no hi ha una voluntat real d'estendre la democratització cultural a les classes populars de la ciutat de Barcelona. Posa un exemple molt concret a propòsit del PAM: diu que es parla de participació i de democratització, però hi ha un problema d'arrel, i és que, després, això estarà subjecte al fet que els partits polítics, a la Casa Gran, mercadegin amb el que han dit les veïnes i amb el seu programa.

Per tant, creu que és impossible la democratització real que, en algunes ocasions se'ls comentava, que des del Govern es volia desenvolupar per tal d'assolir un altre model cultural, perquè, tal com s'estan plantejant les diferents accions de govern en la seva integritat i en el seu abast general, no es pot fer palpable, perquè sempre hi haurà una intervenció dels partits polítics amb els quals, finalment, es mercadejarà i, per tant, no es donarà una resposta real al que s'està decidint en els diferents espais de debat.

També creuen que hi ha un punt fonamental, que és que no es lliga la cultura als mitjans de comunicació, que són els que traslladen aquesta hegemonia cultural i que cal, conscientment, posar-los com a un punt important en els diferents programes i en el diferent model de cultura que es vulgui desenvolupar.

Alhora, diu que la vinculació que té amb l'educació no passa d'un pla de bones intencions, però que, a la pràctica, perpetua la separació que hi ha, de competències i d'òrgans, entre el que és

Ensenyament i el que és el Consorci d'Educació i el que és l'Institut de Cultura de la ciutat de Barcelona.

Pensa el mateix de la música: es desvincula el tractament de la música, també, de l'educació; fa menció al fet de desenvolupar actuacions musicals en diferents indrets que són privats. Creuen que és en l'educació pública, a partir del Consorci d'Educació, on s'hauria de poder interactuar i poder aplicar, doncs, aquests diferents àmbits, en aquest cas concret de la música.

Sosté que, pel que fa a la nova hegemonia cultural popular de base, no hi ha cap pla d'actuació concret respecte a la cultura popular i de base; no hi ha pràcticament cap mesura prevista per reforçar les iniciatives d'ateneus populars i de centres socials ocupats i recorda que són els únics espais, actualment, a la ciutat, d'autoorganització real de les persones que en formen part; de la mateixa manera que són uns espais que acostumen a ser lliures de sexisme, lliures d'actituds racistes i que comencen a teixir alternatives reals al sistema de mercadeig i al sistema econòmic capitalista. Creuen que hauria d'haver-hi, doncs, una menció especial i una referència especial en aquest pla que es presenta en l'àmbit del nou model cultural.

Finalment, mostra la sorpresa pel que fa a la transversalitat de gènere: hi ha un punt específic, un paràgraf, on parla del fet que es començarà a fer un debat sobre les dones i la figura de les dones. Creu que el Govern té un programa molt més concret pel que fa a feminismes, i pel que fa a LGTBI, que s'hauria d'aprofitar. I creu que hi ha una feina de molts col·lectius de la ciutat que han batallat per la memòria històrica de les dones, que han batallat per incloure com a referents en les diferents matèries, tant a nivell educatiu com a nivell popular, les dones; i, per tant, aquí caldria fer un esforç molt més ampli del que s'està mostrant en el document.

Es refereix a memòria històrica, sobre la qual diu que manquen moltíssimes coses: la memòria de les lluitadores, tant de dones com d'homes; el canvi de nomenclàtor: passos específics que el grup de la CUP fa temps que demana i que, de moment, no s'estan duent a la pràctica. Vol saber quins seran els tempos concrets.

Finalment, també, fa referència al Born, que ha generat controvèrsia, perquè hi ha hagut coses contradictòries i creuen que també caldria dir què es vol fer amb el Born.

I, en aquest sentit, sosté que el seu grup té propostes que han treballat moltíssim i que les volen desenvolupar en la mesura que sigui possible, per això s'ofereixen a col·laborar per capgirar realment el model cultural actual, per a la qual cosa cal fer moltíssima feina i sumar esforços entre tots i totes.

Abans de donar la paraula a la comissionada, el Sr. ASENS fa algunes referències i agraeix les propostes i el to constructiu als intervinents anteriors. També demana al Sr. Mòdol que faciliti la llista a què ha fet referència i coincideix amb ell que fan falta més equipaments, però afegeix que és una qüestió de prioritats ja que es té una xarxa important d'equipaments culturals amb més de cinquanta centres cívics, més de quaranta biblioteques, més de cinquanta museus i més de cent seixanta sales d'arts escèniques que es podria ampliar, però que costa de mantenir perquè hi ha hagut un abandonament de la inversió per part de l'Estat i de la Generalitat, amb els governs del Partit Popular i de Convergència i Unió, respectivament. Aquest abandonament ha provocat que avui el consistori hagi de fer un sobreesforç.

Es dirigeix al Sr. Puigcorbè per comunicar-li que està d'acord amb moltes de les coses que ha dit. També transmet la mateixa idea a la Sra. Barceló. Amb relació a la biblioteca provincial, diu que recentment s'ha mantingut una reunió amb el Sr. Lasalle, de la Secretaria d'Estat de Cultura, i la valoració del regidor és que es té la biblioteca provincial més a prop que mai. Es té pendent fer una proposta a la secretaria i valorar-la entre tots els implicats.

Amb relació al tema de l'arxiu Carme Balcells, considera que es pot desencallar el tema, ja que la Secretaria d'Estat es planteja portar-lo a Barcelona.

No coincideix amb el tema de neutralitat política ja que considera que la cultura és política i separar-les és un error atesa la dimensió política evident de la cultura i el grau de discussió i controvèrsia que genera.

Sí que està d'acord amb el projecte de l'Hermitage, però assegura que no s'hi invertiran diners públics. Considera que la seva ubicació, que encara s'està discutint, és un problema, ja que l'emplaçament on es vol portar comporta problemes de mobilitat. Assegura que s'està estudiant i que s'estan esperant els informes tècnics que diran si la proposta és viable.

Es dirigeix a la Sra. Esteller per agrair-li el to i comunicar-li que la seva intervenció té poca legitimitat tenint en compte que el seu Govern és el de l'IVA cultural del 21 per cent, un dels percentatges més alts d'Europa.

Amb la Sra. Rovira coincideix en alguns aspectes, però no en d'altres. Quant al tema del Born, creu que se n'ha parlat molt i recorda que s'hi va fer un homenatge a Companys, com a exemple de la nova dimensió que es vol donar al Born Centre Cultural. Tampoc coincideix amb l'afirmació que els centres socials ocupats siguin l'únic lloc on es faci autoorganització real. Considera que s'està fent bona feina a centres i equipaments culturals de la ciutat, com l'Ateneu de Nou Barris o altres centres cívics. Sí que coincideix amb la Sra. Rovira que cal un major esforç en el treball de gènere i que encara hi ha camí per recórrer.

Per últim es dirigeix al Sr. Ciurana per dir-li que el to arrogant que utilitza normalment el treu de polleguera, així com les seves escenificacions i sobreactuacions. Està d'acord amb la crítica referent a la seva absència en les comissions, però li demana que moderi el to. Troba que és una falta de respecte a la comissionada dir que és un càrrec tècnic, ja que és un càrrec polític, igual que ho són els consellers del Govern de la Generalitat o els ministres. Afegeix que a Barcelona, hi ha hagut referents de cultura que han deixat una petjada molt més gran que la que ha deixat el mateix Sr. Ciurana, com el senyor Ferran Mascarell, a qui ningú nega la seva petjada en cultura, no havent estat regidor, sinó director de l'ICUB, o el senyor Jordi Martí, que n'era el delegat. Reconeix que hi ha una anomalia que s'intentarà corregir, ja que la cultura hauria d'estar en una altra comissió, però que la comissionada assisteix a les comissions per defensar les polítiques de cultura i que està tan legitimada com el mateix regidor per respondre les qüestions.

La Sra. SUREDA recull les propostes i es compromet a començar un treball real amb tots els grups municipals. Reconeix que hi ha molts aspectes a corregir i concretar. Recorda que en la comissió s'ha presentat una transformació radical del model i de les formes de fer i de treballar, i que la paraula «participació» es sentirà en moltes ocasions.

El Sr. CIURANA demana al regidor que no carregui en la comissionada les seves mancances i hi afegeix que no s'ha faltat mai al respecte a la comissionada, ja que s'han criticat les seves absències. Troba lleig i deshonest, per part d'un responsable polític i electe, carregar en la comissionada les crítiques que es fan a les seves absències. També fa referència a dues qüestions que li havien quedat en la primera intervenció: la capitalitat de Catalunya i el plus de responsabilitat amb relació als temes culturals. Pel que fa a les sales de música en viu, recorda que s'ha omplert de multes i tancat l'Heliogàbal, i opina que el discurs va per un costat i els gestos per un altre.

Reprèn l'afirmació del regidor que no es faran més equipaments i li pregunta si van enganyar Esquerra Republicana quan van pactar un equipament cultural al Teatre Principal i un altre a la Foneria de Canons.

Es dirigeix al Sr. Mòdol per dir-li que no té cap obsessió pel 1714, però que els tres-cents anys van ser el 2014 i que van coincidir amb el seu mandat.

Li recorda al Sr. Asens que els últims nou mesos han tancat el Vinçon, comerç emblemàtic en el món del disseny; la llibreria Negra y Criminal; la llibreria Millà i molts altres establiments culturals. Afirmar que aquests tancaments han tingut lloc durant el seu mandat i que les responsabilitats són clares. Diu al regidor que no ha fet cap menció a la cultura científica ni als centres de recerca.

Per acabar, reprèn que la Idea Camp ha demanat fer una sessió a Barcelona i diu que l'última ciutat que ha fet la Idea Camp és la ciutat de Botkyrka, a Suècia. Opina que el fet que el consistori vulgui que Barcelona jugui en la lliga d'aquest perfil de ciutats és una prova de la voluntat d'empetir la potència i l'ambició cultural de Barcelona.

La Sra. BARCELÓ dona les gràcies al Sr. Asens per respondre sobre la biblioteca provincial i hi afegeix que rectificar és de savis i que han tardat nou mesos a reunir-se. Pel que fa al projecte de l'Hermitage, tot i el problema amb la ubicació, considera que és un projecte que no es pot deixar perdre, ja que donaria uns seixanta llocs de treball fixos i més de mil llocs de treball indirectes.

Demana al Sr. Asens que no culpi els altres dels errors propis i li diu que la frase «Espanya ens roba» no pot ocultar la mala gestió. Troba bé que es rectifiqui i que es comenci una nova etapa. Afirmar que al seu grup municipal no li agrada fer oposició contínuament fent crítiques, sinó que li agrada fer una oposició constructiva. Insisteix que ja s'han comentat les mancances culturals i li demana que miri el programa electoral de Ciutadans i les trobarà, perquè la cultura els interessa a tots.

Diu que parla de neutralitat ideològica i que en parlarà les vegades que faci falta, perquè creu que és molt important perquè els nens puguin desenvolupar la seva capacitat crítica, cosa que no comencen a desenvolupar fins als vuit anys.

Afegeix que la cultura té una dimensió social, no una dimensió política, excepte en els països on hi ha règims totalitaris. També pregunta què queda del realisme soviètic i ella mateixa respon que no en queda absolutament res. Insisteix que a nivell cultural s'ha de tenir un compromís amb tots els barcelonins i acabar amb l'herència de l'ús ideològic.

També diu que el Sr. Asens ha presentat una sèrie d'objectius que no està malament i que no dubta de les seves bones intencions, però que ara toca passar de les descripcions, dels estudis, de les fotos, a les accions amb objectius concrets presentant els programes. Creu que es tracta de cuidar els equipaments culturals i no de construir un nou sistema cultural i de valorar el que ja s'ha fet a Barcelona i introduir-hi els canvis necessaris perquè tothom arribi a la cultura.

Per últim, demana que es passi dels objectius a les accions concretes, amb objectius específics, metodologia, temporalització i cost econòmic. Afirmar que la cultura és de tots, però que el màxim responsable del fet que funcioni el projecte cultural d'aquesta ciutat és el regidor.

El Sr. PUIGCORBÉ considera molt difícil amb deu minut, explicar totes les coses que es desprenen del document i de la cultura en general d'aquest país; hi ha molts temes que es poden anar desgranant al llarg de les comissions i n'ha dit els principals, de manera ràpida. Que pot ser que vagi molt ràpid, però el Sr. Mòdol va molt lent. Manifesta que no sap de qui ni d'on treu el Sr. Mòdol que el Sr. Puigcorbé hagi de fer un elogi al PSC. Si precisament en el seu discurs deia exactament el contrari. Si l'hagués escoltat...És a dir, la participació està molt bé que sigui de tots els agents culturals, però diu que se li demostra d'una manera clara que la participació dels agents culturals actius –dels professionals i dels creadors– és imprescindible per fer una revolució cultural i per donar un pas endavant. Diu que en el document –com també deia, en aquest cas, el senyor Ciurana– no hi ha cap menció a aquesta gent que són els creadors.

La presidenta li dona la paraula al Sr. Mòdol i el Sr. Puigcorbé li diu al Sr. Mòdol, és que va molt poc a poc, vostè.

El Sr. MÒDOL considera que estan sortint en el debat força temes que no s'havien pogut tractar. Menciona que ha sortit el tema de l'Hermitage i que s'ha fet una sessió de treball sobre l'esplanada dels museus. Creu que és important que, a banda de les polítiques i a banda de pensar com es fan se sigui capaç entre tots de concretar-les. Recorda que el dia anterior la premsa els demanava sobre el tema de l'Arnau i manifesta la seva sorpresa pel fet de trobar en

el document que es parli de comissions o d'estudis dels quals no tenien cap mena de referència, valorant que se'n parli però voldrien poder participar-hi. Pel que fa al senyor Puigcorbé, diu que ell li havia dit que havia estat en tantes coses, que s'imaginava que era una persona agraïda amb les polítiques culturals de l'ajuntament, però si no ho és...més enllà dels partits que la governessin.

El Sr. Mòdol li diu al Sr. Puigcorbé que estan a l'Ajuntament. Sembla que tingui la mateixa por que tenen els...de l'equip de govern. L'ajuntament és una institució i el que ha de fer és governar, valorant la feina feta. No creu que els equipaments s'hagin fet sols en aquesta ciutat, ni que les polítiques culturals hagin estat cap desastre. Reconeix que s'han pogut permetre el luxe, inclús, d'estar quatre anys parlant del 1714, que considera una obsessió. Recorda companys de l'àmbit cultural i agents de l'àmbit cultural molt preocupats perquè si no es posava «1714» en els documents, no tenien cap mena de subvenció. Espera que ara no passi això amb la memòria històrica i vol posar èmfasi en aquesta qüestió.

Ha parlat de temes però hi ha qüestions com: la T-cultural; el bo cultural; qüestions d'itineraris culturals per districtes; fer entrar en l'àmbit de l'ensenyament reglat coneixements i sortides laborals culturals que ara no hi són; treballar amb la fiscalitat –que són propostes que s'han fet en part ja, en els àmbits on han pogut– per afavorir les indústries culturals i els autònoms i nous emprenedors culturals; afavorir un turisme cultural no invasiu i de qualitat, que passa, evidentment, per parlar més amb els grans equipaments de la ciutat, que són institucionals, també.

Creu que és compatible el món institucional amb el que es planteja. Són agents molt importants i que han vingut, a vegades, preocupats per la manca de diàleg amb l'equip de govern.

Ell i el seu partit creuen que s'hi han de posar, que han de sumar esforços i reiteren, doncs, que creuen que un escenari de col·laboració important i de transformació des de la cultura cap a l'espai públic.

Altres qüestions, comentades per la companya de la CUP, poden potenciar els mitjans, com ara BTV com a emissora cultural i de cultura de qualitat. Tenen tot un seguit de mesures, inclús les tenen pressupostades i, si és el cas, les farien arribar a la resta de grups.

La Sra. ESTELLER considera que el Partit Popular té tota la legitimitat del món per plantejar qüestions de caràcter cultural i que el tinent d'alcalde hauria de saber que no hi ha un únic IVA cultural. Se sorprèn que no sàpiga que els llibres estan al 4 per cent i es lamenta que el que interessi sigui confondre i generar polèmica.

Per altra banda, ofereix tota la col·laboració amb el ministeri; amb voluntat de fer la biblioteca provincial i diu que si no s'ha fet abans és perquè el govern anterior és va negar a les fases que demanava el ministeri, per l'alt cost d'aquesta biblioteca i els problemes del pàrquing. Demana que els fons de la senyora Carme Balcells vinguin a Barcelona.

Se sorprèn molt que no hi pugui haver neutralitat cultural. Diu que l'equip de govern vol utilitzar la cultura per fer política dirigida als sectors i això és molt perillós, perquè es vol adoctrinar a través de la cultura. Demana que això no es faci i que no se subordini la cultura a la política.

També demana que la política cultural i l'oferta cultural de Barcelona ha de ser una oferta cultural competitiva, amb dimensió i continguts internacionals. Considera que el Grec hauria de ser com el Festival d'Edimburg, amb nivell, amb ambició, perquè si no, al final els festivals tindran baix nivell.

En l'àmbit dels museus, la Sra. Esteller es pregunta per la pintura que ha de tenir la ciutat de Barcelona. Proposa fer itineràncies amb altres museus per tenir grans exposicions a la ciutat que tinguin capacitat d'atreure la gent.

Creu que la cultura popular a Barcelona està molt arrelada. Valora la força de la cultura que es fa als centres cívics, tota la cultura popular que es fa als barris, fa molt de temps. Afirmar que

cada vegada que han tingut l'oportunitat, amb l'anterior govern, de pactar, sempre demanaven l'ampliació de les partides per a la cultura popular, que és molta i molt dinàmica a la ciutat.

Sosté que el seu grup defensa la màxima llibertat; que la iniciativa privada en la cultura és fonamental i ha de tenir llibertat en tots els àmbits; que l'ajuntament el que ha de tenir és un marc per afavorir la cultura i donar el màxim suport a tots els nivells, des de la creació fins a la promoció, sense dirigisme ni subordinació, i, molt menys, subordinació política; amb l'idioma que es vulgui sense cap límit, ja que creuen que la cultura és universal. Aquest és un fet cabdal per al seu partit.

Sobre la memòria històrica defensa que no es pot utilitzar la història per fer política i menys a través de la cultura, com el cas del Born, que es va fer l'epicentre de l'independentisme i es va utilitzar com un instrument polític. Es pregunta sobre com canviaran aquest model.

Demana que donin el model definit –equipaments, projectes– i es queixa que només hagin dit unes línies generals, que no concreten en cap àmbit totes aquestes qüestions. Es pregunta com pensen finançar la cultura, amb quins criteris, canvis i barems, com per exemple, la territorialitat. Es pregunta si pensen utilitzar el contracte programa per finançar per objectius, amb transparència, amb claredat i veritablement que tothom hi participi –la iniciativa privada i l'ajuntament amb la part que li correspongui–, amb uns objectius clars, que donin estabilitat al que és la cultura a la nostra ciutat.

I respecte als grans equipaments, la Sra. Esteller sosté que la lluita de classes ja fa molt de temps que es va acabar; que la cultura no té límit, no està vinculada a la classe. Defensa que tothom té oportunitat d'estar a l'àmbit cultural i que hi ha instruments a través de l'educació i oportunitats per poder accedir al món cultural, ja que la cultura és vital per a la cohesió als barris. Creu que gent de tot tipus té la possibilitat d'accedir a la cultura i té la possibilitat d'enfortir-se amb el talent per fer cultura i no està d'acord pel que fa a aquesta lluita entre els uns i els altres, impulsada per l'Ajuntament de Barcelona quan va arribar.

Finalment, recorda que la cultura és cohesió i oportunitats i que la cultura s'ha d'enfortir, sobretot a Barcelona, que és una gran capital cultural amb una oferta cultural per la iniciativa privada i la iniciativa social molt potent i que no es pot ofegar.

La Sra. ROVIRA diu que els centres socials en els quals hi ha espais ocupats són espais d'autoorganització i és conscient que hi ha espais que no són ocupats i que són cooperatius i que són diferents centres en els quals també s'està construint aquest tipus de relació.

D'altra banda, per respondre a diferents qüestions, creu que no s'ha parlat del model, és a dir, no s'ha parlat de quin concepte de cultura té el Govern, i al seu grup li agradaria haver pogut fer aquest debat.

També, defensa que no hi pot haver una neutralitat cultural com la que està expressant la senyora Esteller.

I, finalment, doncs, afegeix que la lluita de classes existeix, per contestar el PP, i deixa altres coses sense comentar, com per exemple, les vagues que tenen lloc a Barcelona aquesta setmana.

La Sra. BENEDÍ dona les gràcies a totes i tots els assistents a la sessió de la Comissió de Cultura i mostra el seu desig a retrobar-se en una altra ocasió.

No havent-hi altres assumptes per tractar, la Presidència aixeca la sessió a les 19.29 h.